

V Praze dne 14. 2. 2019

Konverze speciálních průmyslových staveb
posudek disertační práce Ing. arch. Anny Sigmundové

Anna Sigmundová zvolila za téma disertační práce dosud nedostatečně zpracované téma konverzí speciálních průmyslových a inženýrských staveb, tj. tvarově a vnitřní skladbou nezvyklých nebo rozměrných a zdánlivě obtížně využitelných struktur. Téma je vysoce aktuální a množství konverzí podobných komplikovaných stavebních útvarů v poslední dekádě utěšeně roste. Realizované příklady navíc vykazují neobyčejně širokou škálu tvůrčích přístupů a prostoru pro kreativní improvizaci či dlouhodobé, spíše strategické než tradiční objektové navrhování. Práce si klade za cíl uchopit potenciál (a rizika) těchto konverzí pro konkrétní místa i architekturu obecně.

Zmapovat podobně široké a rozmanité téma však není jednoduché. Doktorandka po řadě mezioborových konzultací zvolila „biologickou“ taxonomii, která jí umožnila sledované struktury členit do logicky ohraničených kategorií dle typických vlastností, jež do značné míry vychází z původní funkce, technologie a konstrukce, ale které rovněž předurčují další využití. Každou kategorii proto uvádí i stručný, obecný text k dané průmyslové technologii. Následují příklady konverzí a jejich analýza a zhodnocení. Dlužno dodat, že případové studie vychází z nemalé části ze studia in-situ v rámci kratších zahraničních studijních cest (např. konferencí) a zejména v rámci delších studijních pobytů (Švédsko, Kanada, Francie), kde doktorandka rovněž práci konzultovala s místními odborníky. Tuto osobní zkušenost vhodně doplňuje o další příklady, včetně českých, aby následná analýza měla vypovídající hodnotu. Zároveň je však zřejmé, že si uvědomuje omezené výpovědi grafů a čísel a doplňuje je i o trefné textové komentáře.

Na práci velmi oceňuji její monumentální záběr, nespornou odvahu a skutečnost, že se doktorandka nenechala zlákat k (obvyklému) přílišnému zúžení a snazšímu uchopení tématu. Stejně oceňuji i vskutku mezinárodní rozměr, osobní zkušenost a zahrnutý pohled zahraničních konzultantů. Ale i zarputilost, neobyčejný entuziasmus a pracovitost při zpracovávání enormního množství informací. Na druhou stranu je nutno dodat, že se doktorandka celou dobu právě s nadměrným množstvím informací potýkala a dlouho hledala vyváženou rovnováhu mezi spíše obecnými úvody (nová situace průmyslového dědictví, jeho typologie a technologie) a naopak zcela konkrétním výběrem podrobněji zpracovaných medailonů a jejich ucelenou interpretací. Podařilo se to až v závěru a jak už to u dlouhodobých projektů bývá, na dalším ladění do skutečně precizní, brilantně vyvážené a vyargumentované formy by bylo možno pokračovat ještě mnoho let.

V průběhu práce na disertaci jsme několikrát široce diskutovali také podobu a jemné polohy analýz, jejich různé aspekty a vzájemnou souvztažnost. Snaha o exaktní (= zpravidla kvantifikovatelný) přístup se ne vždy snese s námi preferovaným kvalitativním hodnocením. V této práci se ale grafy a tabulky nakonec podařilo zdárně doladit do srozumitelné, precizní a přitom vysoce výmluvné podoby (s výjimkou mozaik na str. 136

a 138). Potěšila mne i závěrečná kapitola *Síla nevšednosti = generátor kreativity*, která čtivou formou tříbí předchozí analýzy a provazuje je s obecnými sociálními a tvůrčími výzvami.

Mám-li něco vytknout, pak že v práci postrádám více příkladů z českého nebo aspoň spřízněného prostředí. A to i za cenu, že by se jednalo o méně úderné a přesvědčivé konverze, které se třeba vzpírají zobecnění a zhodnocení. Otázkou totiž je, zda výsledky velkoryse, mezinárodně pojaté disertace mohou ovlivnit osudy „malého českého“ průmyslového dědictví, jehož charakter je často poněkud odlišný od převažujících příkladů bývalých průmyslových velmocí. Snad by si to zasloužilo samostatnou kapitolu. Nevím...

Obecně lze konstatovat, že disertační práce je výsledkem velmi pečlivé, systematické badatelské práce. Je racionálně strukturována a splňuje standardní formální kritéria. Text je čtivý, byť bez „mezistupňů“ místy poněkud osciluje mezi oněmi výše uvedenými obecnými popisy fenoménů a dílčími sondami. A v úvodních metodických pasážích občas sklouzne k nesrozumitelným dlouhým souvětím, plným cizích slov (viz str. 17: „Jde o postup...“).

Velmi oceňuji grafiku disertační práce a snahu prezentovat vrstevnatě komponovaný text i grafická vyhodnocení přehledným způsobem. Disertace by si jako cenná analýza ale i mimořádný a atraktivní inspirační zdroj zasloužila dopracování v podobě knihy.

Doktorandka se s mimořádně náročným tématem popasovala se ctí a disertační práci považuji za velmi podařenou. Doporučuji ji k obhajobě.

Doc. ing. arch. Petr Vorlík, Ph.D.
školitel

